

DIIS REPORT

OPRØRSKAMPENS INDRE DYNAMIK – FOKUS PÅ IRAK

Jens Ringsmose

DIIS REPORT 2007:5

© Copenhagen 2007
Danish Institute for International Studies, DIIS
Strandgade 56, DK-1401 Copenhagen, Denmark
Ph: +45 32 69 87 87
Fax: +45 32 69 87 00
E-mail: diis@diis.dk
Web: www.diis.dk

Cover Design: Carsten Schiøler
Layout: Allan Lind Jørgensen
Printed in Denmark by Vesterkopi AS
ISBN: 978-87-7605-205-8
Price: DKK 50.00 (VAT included)
DIIS publications can be downloaded
free of charge from www.diis.dk
Hardcopies can be ordered at www.diis.dk

Denne publikation indgår i DIIS's Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier, som foretages på en bevilling fra Forsvarsministeriet.

Jens Ringsmose er forsker (Ph.D.) på Dansk Institut for Militære Studier.

Indhold

Indledning	4
Det klassiske oprør	7
Det klassiske oprørs politiske dimension	7
Det klassiske oprørs faseinddeling	10
Det klassiske oprørs organisation og taktik	12
Det irakiske oprør	15
Irakkrigen og det klassiske oprør: ligheder	19
Irakkrigen og det klassiske oprør: forskelle	22
Implikationerne for COIN-aktiviteterne i Irak-indsatsen	26
Konklusion	28
Litteratur	30
DIIS's Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier	33

Indledning

I kølvandet på de amerikanskledede interventioner og efterfølgende statsbygningsprojekter i Afghanistan og Irak er vestlige militære styrker i et stadig stigende omfang blevet involveret i oprørskrig.¹ Vestens – og især USA's – fuldstændige overlegenhed på det konventionelle militære område resulterede i løbet af ganske kort tid i Taliban- og Baathregimernes totale kollaps, men bestræbelserne på at erstatte de diktatoriske styreformere med velfungerende demokratier efter vestligt forbillede har i stor udstrækning været vanskeliggjort af forskellige oprørsgrupper forsøg på at destabilisere og afspore opbygningsprocessen. I det sydlige og østlige Afghanistan har Talibanoprørere i et betydeligt omfang optrappet de voldelige aktiviteter i løbet af 2006 og heller ikke de irakiske oprørsgrupper viser tegn på svækkelse – snarere tværtimod. Bedømt på antallet af anslag mod såvel koalitionsstyrker som militære og civile irakere, synes oprørerne således at stå så stærkt som aldrig før ved indgangen til 2007.²

De blodige erfaringer fra Irak og Afghanistan samt de vestlige styrkers omfattende problemer med at pacificere en irregulær – og i de fleste henseender underlegen – modstander har ført til genopdagelsen af en særegen kampform: Oprørsbekæmpelsen.³ Frem til årtusindskiftet tog en meget stor del af vestlig militærstrategisk tænkning sigte mod at forbedre evnen til at udkæmpe konventionelle, mellemstatslige og højintensive krige, men i årene efter udbruddet af det irakiske oprør er sigtet i den militære planlægning og styrkeopbygning i et tiltagende omfang blevet rettet mod asymmetrisk og – på det strategiske niveau – lavintensiv krigsførelse. Såvel praktikere som teoretikere er i stor stil begyndt at studere de erfaringer med oprørskamp, som de vestlige lande – trods den konventionelle krigs primat – høstede

¹ I det følgende vil 'oprør' referere til "a strategy adopted by groups which cannot attain their political objectives through conventional means or by a quick seizure of power. It is used by those who are too weak to do otherwise. Insurgency is characterized by protracted, asymmetric violence, ambiguity, the use of complex terrain (jungles, mountains, urban areas), psychological warfare, and political mobilization – all designed to protect the insurgents and eventually alter the balance of power in their favour" Metz & Millen, 2004, 2. For en typologi over forskellige oprørskategorier se Ringsmose, 2006.

² Se hertil Cordesman, 'Winning in Afghanistan: How to Face the Rising Threat', http://www.csis.org/media/csis/pubs/061212_afghanistan.pdf, Department of Defence, 'Measuring Stability and Security in Iraq', <http://www.defenselink.mil/pubs/pdfs/9010Quarterly-Report-20061216.pdf> samt O'Hanlon & Kamp, 'The Iraq Index: Tracking Variables of Reconstruction & Security in Post-Saddam Iraq', <http://www.brookings.edu/fp/saban/iraq/index.pdf>.

³ I den engelsksprogede litteratur refererer termen "counter-insurgency" – ofte forkortet COIN i den militære lingo – til denne type af politisk-militære operationer.

i blandt andet Malaya, Vietnam, Latinamerika og Algeriet i koldkrigsårene. Den 'klassiske' litteratur om *counter-insurgency* (COIN) fra 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne har dermed fået et veritabelt comeback. Eller med den amerikanske oprørs- og terroranalytiker David Kilcullens formulering: "Counter-insurgency is fashionable again."⁴

Der er al mulig grund til at hilse denne udvikling velkommen. Oprørsbekæmpelse er en uhyre kompleks politisk-militær disciplin og forsøg på at applicere konventionelle militære doktriner og tænkning i denne konflikttype har i reglen ført til nederlag. De udfordringer, som oprørskrigens indre logik stiller en stor del af de vestlige lande overfor i Irak og Afghanistan, er således væsensforskellige fra den situation, som Vestens militære styrker var skræddersyede til at håndtere ved den kolde krigs afslutning.⁵ Hvor fjendens militære styrker og hovedstad regnes for den konventionelle krigs *centers of gravity*, der spiller befolkningens perceptioner af konfliktens stridende parter en langt større rolle i de såkaldte 'små krige'.⁶ Spørgsmålet er imidlertid om de klassiske opskrifter på bekæmpelse af oprørsbevægelser rummer de rigtige svar på de problemstillinger, som de vestlige regeringer er konfronteret med i Mellemøsten og Centralasien i dag. Er det med andre ord hensigtsmæssigt at applicere de ortodokse eller klassiske doktriner på det irakiske og afghanske oprør?

En stor del af svaret på dette spørgsmål afhænger af i hvilken udstrækning de nutidige oprør i Irak og Afghanistan er sammenlignelige med de – "klassiske" – oprør, som dannede afsættet for 1960'enes og 1970'ernes omfattende COIN-litteratur. Broderparten af de væbnede opstande i Malaya, Kina, Algeriet, Filippinerne, Grækenland, Vietnam og Latinamerika delte en række særlige karakteristika, der gør det muligt at tale om en bestemt type af oprør. Men hvis nutidens oprør på afgørende punkter adskiller sig fra denne idealtipe, er det langt fra givet, at Frank

⁴ Kilcullen, 2006, 111; se også Rekkedal, 2006, 353f; Hashim, 2006, xv-xxi; Ricks, 2007. Til den "klassiske" counter-insurgency-litteratur hører blandt andre Richard Clutterbuck, 1966; Bernard Fall, 1967; David Galula, 1963, 1964; Ted Robert Gurr, 1970; Frank Kitson, 1971, 1977; John S. Pustay, 1965; Robert Taber, 1971; Sir Robert Thompson, 1966 og Roger Trinquier 1964. Et klart vidnesbyrd om, at erfaringerne fra Irak og Afghanistan har ført til et doktrinært fokusskifte i det amerikanske forsvar, er, at Pentagon for første gang i 20 år har forfattet en såkaldt *field manual*, der udelukkende er viet *counter-insurgency*-operationer. Den nye doktrin – med titlen *FM 3-24: Counterinsurgency* – rummer i øvrigt en mængde referencer til de klassiske teoretikere.

⁵ Thomas X. Hammes, 2004.

⁶ Krepinevich, 2005. *Center of gravity* referer her til det (eller de) punkt(er) hos fjenden, militære og politiske indsats mest hensigtsmæssigt rettes imod. Clausewitz 1993, 720. Clausewitz definerede *center of gravity*, som "the hub of all power and movement, on which everything depends."

Kitsons, David Galulas, Sir Robert Thompsons og de øvrige klassikeres forskrifter problemfrit lader sig applicere i en nutidig irakisk eller afghansk kontekst. Hovedsigtet med nærværende rapport er at analysere i hvilken udstrækning det nuværende irakiske oprør har fællestræk med den oprørstype, som de klassiske antioprørsdoktriner blev udviklet på baggrund af. Eller anderledes formuleret: Hvilke overordnede forskelle og ligheder eksisterer der mellem det 21. århundredes irakiske oprør og det 20. århundredes klassiske oprør? Fokus er dermed rettet mod oprørskampen og ikke mod oprørsbekæmpelsen.

Rapporten består af to hovedafsnit. Første afsnit rummer en beskrivelse af den analytiske konstruktion 'det klassiske oprør', mens andet afsnit indeholder en sammenligning af denne weberianske idealtipe med den igangværende irakiske oprørskamp. Andet afsnit er endvidere viet en kortfattet drøftelse af de mulige implikationer, som den komparative analyses resultater har for brugen af de klassiske COIN-doktriner i Irak.

Det klassiske oprør

Hensigten med nedenstående afsnit er at konstruere et – i en weberiansk forstand – idealtypisk billede af den kategori eller type af oprør, som de klassiske oprørsbæmpelsesdoktriner tog sigte mod at inddæmme og neutralisere.⁷ Dette analytiske instrument skal tjene som et sammenligningsgrundlag i den efterfølgende komparative analyse og er ikke et forsøg på at skabe en nøjagtig afbildning et bestemt arketyrisk, historisk fænomen; det er derimod en karikeret fremhævning af en række kendetegn, som størstedelen af de klassiske oprør havde som fællesnævner.⁸ Ingen af de adskillige oprør, der i reglen indplaceres i gruppen af klassiske oprør, korresponderer således fuldt ud med den idealtypiske skildring.

De følgende siders signalement af det klassiske oprør er koncentreret omkring tre betydningsbærende elementer: Oprørskrigens helt dominerende politiske dimension, den traditionelle inddeling af oprørskampen i tre faser samt oprørsgruppernes organisation og asymmetriske kampform. Hvert af de tre elementer har haft en central placering i hovedparten af 1960'ernes og 1970'ernes opskrifter på nedkæmpningen af voldelige opstande og oprør.

Det klassiske oprørs politiske dimension

*“A revolutionary war is 20 per cent military action and 80 per cent political.”*⁹ Med denne rammende formulering understregede den franske officer og COIN-ekspert, David Galula, i 1964 det politiske elements helt centrale rolle i den type af oprørskrig, som var fremherskende i tredje fjerdedel af forrige århundrede. Politisk og ideologisk mobilisering – og ikke militære magtmidler – var blandt de klassiske rebellers mest effektfulde instrumenter. Oprørskrigene/de revolutionære krige omkring midten af det 20. århundrede var således frem for noget andet intrastatslige konflikter om politisk dominans, som i meget høj grad blev ført med politiske

⁷ Idealtypen i en weberiansk forstand refererer her til: *“A ‘pure type’, constructed by emphasizing certain traits of a given social item which do not necessarily exist anywhere in reality. The traits are defining, not necessarily desirable ones. An example is Max Weber of bureaucratic organization.”* Giddens, 1993.

⁸ Blandt ‘de klassiske oprør’ regnes som regel *“all the wars of decolonisation associated with the end of European empires after the Second World War, and the contemporaneous nationalist separatist and communist-inspired insurgencies.”* Kilcullen, 2006, 111. Se også Galula, 1964, xiii samt Rekkedal, 2006, 162ff

⁹ Galula, 1964, 89. En anden – hårdhændet, men succesfuld – COIN-praktiker, El Salvadors tidligere forsvarsminister General Emilio Ponce, erklærede i 1980'erne, at *“90 percent of countering insurgency is political, social, economic and ideological and only 10 percent military”*, Hoffman, 2006, 106. Samme pointe blev leveret af general Gerald Templer, den britiske øverstkommanderende i Malaja under ‘The Malayan Emergency’: *“The shooting side of this business is only 25 per cent of the trouble.”* Smith, 2001, 65.

midler. Når oprørerne anvendte væbnet magt eller terror var det næsten altid med det sigte for øje at undergrave modstanderens politiske opbakning snarere end et forsøg på at tilføre fjenden et egentligt militært nederlag. Vold blev betragtet som 'væbnet propaganda'. Det klassiske oprørs mest indsigtsfulde teoretikere og ledere – først og fremmest Mao Tse-Tung, Ho Chi Mihn, Vo Nguyen Giap og Ernesto Che Guevara – anerkendte ganske vist, at den endelige sejr uomgængeligt måtte sikres med militære midler i en afgørende konventionel kampagne, men indtil oprørerne havde erhvervet den tilstrækkelige militære slagkraft til at kunne udfordre det etablerede statsapparat direkte, måtte kampen føres med andre midler. Den politiske sfære udgjorde derfor det succesrige klassiske oprørs væsentligste slagmark helt frem til konfliktens afgørende fase.¹⁰

Den væsentligste årsag til den klassiske oprørskrigs meget politiske karakter skal frem for nogen andre steder søges i den store asymmetri mellem det siddende styres og udfordrernes militære og økonomiske ressourcer. For rebellerne – som i den klassiske oprørskrig altid var i besiddelse af det strategiske initiativ – stod det fra konfliktens udbrud klart, at forsøg på at fravriste det eksisterende statsapparat magten med konventionel militær magt på et tidligt tidspunkt i oprøret var en selvmorderisk færd dømt til fiasko. Ethvert forsøg på at kontrollere og forsvare et afgrænset geografisk område i oprørets begyndelse måtte ligeledes undgås.¹¹ Kampens indledende faser skulle i stedet forrykkes til en alternativ kampplads, hvor oprørerne i større udstrækning var i stand til at drage nytte af deres væsentligste aktiv; den politiske og ideologiske sag. Udfordrernes primære offensiv blev derfor sat ind i den politiske kamp om befolkningens gunst og opbakning; oprørskrigens *hearts and minds*-dimension – og ikke på den militære slagmark.

Som en følge af denne oprørskampens indre logik anvendte den effektive oprørsleder betydeligt mere tid og flere ressourcer på at organisere, instruere, agitere og bedrive politisk propagandavirksomhed end på at føre egentlig væbnet kamp. Forudsætningen for at nå det ultimative mål – et regime- og systemskifte – var at sejre i den altafgørende kamp om sjælene og militære aktiviteter blev derfor i et helt overvejende omfang vurderet i forhold til deres politiske effekter og gennemslagskraft.¹² Guerillakrigerne var – med Maos u dødelige allegori – sammen-

¹⁰ Mao Tse-Tung, 1961, 42; Che Guevara, 1968, 33f; Becket, 2005, 4; Hammes, 2004, 211; Metz & Millen, 2004, 9.

¹¹ Mao Tse-Tung, 1961, 46ff.

¹² Pustay, 1965, 33; Taber, 1971, 27ff; Rekkedal, 2004, 8f.

lignelige med fisk og folket med det hav, som guerillaerne bevægede sig rundt i: *“If the political temperature is right, the fish, however few in number, will thrive and proliferate. It is therefore the principal concern of all guerrilla leaders to get the water to the right temperature and to keep it there.”*¹³ På det mellemlange sigt var oprørernes vigtigste opgave således at rive båndene mellem den siddende regering og befolkningen over; styrets legitimitet måtte for enhver pris undergraves og den interne politiske magtbalance forskydes.

Symptomatisk for de klassiske oprøreres bestræbelser på at sikre sig befolkningens sympati og dermed tilvejebringe det rette revolutionære klima er Mao Tse-Tungs autoritative instruktion vedrørende en række overordnede retningslinjer for de kommunistiske oprørsstyrkers omgang med civile fra slutningen af 1920'erne. *‘The Six Main Points for Attention’*, som direktivet senere blev navngivet, foreskrev blandt andet oprørerne at returnere alt, hvad de havde lånt af bønderne, være rimelige i forretningsanliggender, behandle fanger human og i det hele taget optræde imødekommende og høfligt. Folkets – og i særdeleshed bøndernes – velvilje var af vital betydning. Hovedarkitekterne bag de klassiske oprør erkendte således, at massernes opbakning ikke blot var et velklingende propagandaslogan, men en *conditio sine qua non*.¹⁴ Eller med Sir Robert Thompsons formulering: *“Support for the political aim of gaining control over the population ... is always the primary task of the communist guerrilla units.”*¹⁵

Fordi det klassiske oprørs ledere i så udstrakt grad forstod, at oprørskampens tyngdepunkt i højere grad udgøres af befolkningens politiske bevidsthed end af modstanderens militære styrker, blev formuleringen af én samlende og populær politisk sag betragtet som en afgørende forudsætning for massernes mobilisering og succes. Guerillaerne måtte ikke alene arbejde for en omvæltning af det eksisterende politiske system, men også koncipere og udbrede kendskabet til en klar og attraktiv politisk vision for det, der skulle stilles i stedet. I reglen indeholdt fremtidsvisionen nationalistiske og/eller kommunistiske elementer.

¹³ Mao Tse-Tung, 1961, 8; se også Thompson, 1966, 33ff.

¹⁴ Hammes, 2004, 47; Pustay, 1965, 34f; Thompson, 1966, 29f; Che Guevara, 1968, 29; Mao, 1961, 92f; Giap (citeret i Pustay, 1965, 42). Guevara foreskrev – på linje med Mao – at *“Geriljasoldatenes moralske vandal må slik at ingen kan være i tvil om at han er en sann profet for den reform han kjemper for. I tillegg til den forsakelse som påtvinges ham av omstendighetene, må han utøve en beinhard selvkontroll, som hindrer enhver ekssess, et eneste feilskjer ... Har man ikke kontanter til å betale livsnødvendige varer med, må disse betales med anvisninger som skal innfris ved første leilighet.”* Che Guevara, 1969, 64.

¹⁵ Thompson, 1966, 30.

Den klassiske oprører var således på en og samme tid social reformator, agitator og kriger.¹⁶

Sammenfattende var den klassiske oprørskamp en konflikttype, der i et betydeligt større omfang end sin konventionelle slægtning var præget af politikkens primat. Eller med Galulas præcise karakteristik fra 1964:

“... militære aktioner er den konventionelle krigs primære instrument ... Billedet er anderledes når det gælder revolutionær krig. Når målet er at vinde befolkningen, har operationerne ... fundamentalt set en politisk natur. Heraf følger, at politiske aktioner er af størst betydning under hele krigen. Det er ikke tilstrækkeligt, at regeringen sætter politiske mål, fastlægger hvor megen militær magt, der skal anvendes, eller indgår i alliancer; politik bliver et aktivt operationsinstrument. Så sammenfiltrede er forbindelserne mellem de politiske og de militære aktioner, at de ikke lader sig adskille; tværtimod er det nødvendig at sætte enhver militær operation i relation til dens politiske effekter, og vice versa.”¹⁷

Det klassiske oprørs faseinddeling

Størstedelen af de væbnede oprør, som prægede de første årtier efter Anden Verdenskrig, tog udgangspunkt i Mao Tse-Tungs doktrinære forestillinger om den succesfulde oprørskrigs tre overordnede faser. Den maoistiske faseskabelon, der fungerede som forbillede for oprørernes aktiviteter i blandt andet Algeriet, Cuba, Malaya, Filippinerne og – måske mest udtalt – Vietnam, var frem for alt en opskrift på, hvordan revolutionære oprørsgrupper på langt sigt kunne ophæve den militære asymmetri mellem regering og udfordrere, for til sidst at besejre fjendens konventionelle styrker og overtage kontrollen med det statslige magtapparat. Lidt forenklet er skabelonen således en drejebog for, hvordan væbnede rebeller kan erhverve sig befolkningens politiske opbakning og senere konvertere støtten til militære magtmidler og sejr. I kondenseret form har den klassiske oprørskrig følgende tre faser:

- *Fase 1 – den strategiske defensiv:* I konfliktens indledende fase er oprørerne mest sårbare. Broderparten af oprørsledernes tid og ressourcer bliver – i det skjulte – brugt i bestræbelserne på at opbygge en effektiv organisation, frem-

¹⁶ Galula, 1964, 18-26; Che Guevara, 1968, 63ff; Metz & Millen, 2004, 7.

¹⁷ Galula, 1964, 8f, min oversættelse (original fremhævning).

skaffe militære kapabiliteter og på at udbrede kendskabet til oprørernes politiske og ideologiske sag. De ikkevoldelige, regeringsundergravende og hemmelige aktiviteter er i centrum; militære midler bliver kun sjældent anvendt. *“Insurgents use a variety of subversive techniques to psychologically prepare the populace to resist the government or occupying power. These techniques may include propaganda, demonstrations, boycotts, and sabotage.”*¹⁸ På det organisatoriske niveau er oprørets kadre først og fremmest fokuseret på rekruttering, træning, tilvejebringelsen af økonomiske midler og våben samt opbygningen af en hensigtsmæssig organisationsstruktur. Når de revolutionære styrker undtagelsesvist griber til væbnet magt, sker det oftest i form af terroranslag, likvideringer og mindre *hit and run*-angreb. På dette tidlige tidspunkt i kampen om den politiske kontrol med landet har oprørerne ikke den fornødne styrke til at forsvare et givent geografisk område og de fortrækker sig derfor villigt, når regeringsstyrkerne forsøger sig med militære modoffensiver. Mod slutningen af fasen vil oprørsstyrkerne forsøge at etablere en skyggeregering/*counterstate* samt institutionelle strukturer, der modsvarer de forskellige myndighedsudøvende organer i det eksisterende statsapparat.

- **Fase 2 – den strategiske ligevægt:** I takt med at den militære asymmetri langsomt udlignes i denne fase af oprørskampen supplerer de væbnede rebeller deres voldelige aktiviteter med en kampagne af guerillaangreb. Fra sikre baser i bjerg- eller landområder støder de irregulære styrker frem. Målene for angrebne har ofte stor symbolsk betydning og effekten af de militære aktiviteter bliver – som tidligere – næsten udelukkende bedømt på aktionernes politiske gennemslagskraft. Befolkningens politiske bevidsthed er således fortsat krigens primære slagmark, men de militære instrumenter får efterhånden en tiltagende betydning. Det kortvarige overraskelsesangreb er i fasens første stadier oprørernes foretrukne kampform, men efterhånden som udfordrernes militære styrke udbygges sker det stadig oftere, at regeringsstyrker og rebeller tørner sammen i regulære slag om geografisk afgrænsede – men afsidesliggende og strategisk set mindre vigtige – områder. Endnu har oprørerne ikke den fornødne styrke til at udfordre regeringsstyrkerne i et afgørende konventionelt slag om strategisk betydningsfulde landområder og byer. Også i den politiske sfære bliver oprørernes aktiviteter stadig mere åbenbare. Radioudsendelser, illegale aviser og pamfletter, som uden omsvøb bestrider regeringens legitimitet, får i fase 2 en mere fremtrædende rolle blandt oprørernes politiske instrumen-

¹⁸ Headquarters – Department of the Army, 2006, 1-6.

ter og samtidig begynder rebellerne i stigende omfang at fungere som myndighedsudøvere i de områder, der glider centralregeringen af hænde. Skyggeregeringen fortsætter bestræbelserne på at fremstå som det legitime styre.

- *Fase 3 – den strategiske offensiv:* Når oprørets ledelse vurderer, at egne militære styrker er stærkere end det etablerede styres regulære enheder, indledes den afgørende konventionelle kampagne. Sammenlignet med konfliktens første faser er befolkningens politiske perceptioner og sympatier nu kun af mindre betydning. Det strategiske fokus er forrykket mod konfliktens nye tyngdepunkter: Fjendens militære styrker og landets hovedstad. Har oprørernes politiske og militære arbejde i fase 1 og 2 været målrettet, effektivt og virksomt er det sandsynligt, at de revolutionære styrker vil møde udmattede og demoraliserede regeringsstyrker, når det endelige slag skal stå. I samme øjeblik den eksisterende regering kollapse, flygter eller kapitulerer er oprørerne parate til at udfylde magtvakuumet med allerede veludviklede politiske og administrative strukturer.¹⁹

Det klassiske oprørs organisation og taktik

Den centrale forudsætning for at de klassiske oprørere var i stand til at foretage en koordineret – men ikke nødvendigvis samtidig – bevægelse fra én oprørsfase til den næste, var etableringen af en enhedsorganisation. Uden en samlende vision og en klart defineret og utvetydig hierarkisk struktur omfattende alle oprørets dele var sandsynligheden for en realisering af de revolutionære mål kun ringe. Det klassiske oprørs teoretiske ophavsmænd betoned ganske vist ofte nødvendigheden af, at oprørets lokale og regionale afdelinger havde mulighed for at operere selvstændigt, men decentraliseringen måtte under ingen omstændigheder underminere oprørsledelsens muligheder for at kontrollere, afpasse og retningsgive den overordnede kampindsats. Organisationens infrastruktur skulle således på en og samme tid tillade autonom handlen på det lokale niveau og central orkestrering af aktiviteterne på det nationale niveau.²⁰ Mao skriver:

“Fordi guerillaenheder handler autonomt, og fordi de er de mest elementære dele af de væbnede enheder, må kommandostrukturen ikke være for centraliseret. Hvis den var det, ville guerilla-aktionerne være for begrænsede i

¹⁹ Mao Tse-Tung, 1961, 20ff; Galula, 1964, 43ff; Pustay, 1965, 31ff; Che Guevara, 34ff; Pelli, 1990; Hammes, 2004, 51ff; Headquarters – Department of the Army, 2006, 1-6ff; Rekkedal, 2006, 114ff.

²⁰ Mao Tse-Tung, 1961, 71ff; Pustay, 1965, 36f; Thompson, 1966, 30ff; Record & Terrill, 2004, 8f; Kilcullen, 2006, 117f.

omfang. For at være mest effektive, må guerillaaktiviteterne på samme tid være koordinerede ... I guerillabaseområder må kommandostrukturen være centraliseret af strategiske årsager og decentraliserede af hensyn til det taktiske niveau ... I en sætning: god guerilla praksis giver rum for enhedsstrategi og selvstændige aktiviteter.”²¹

Karakteristisk for organiseringen af det klassiske oprør var endvidere en klar og stringent adskillelse af de militære og politiske komponenter. I de væbnede guerillaenheder var der ganske vist indlejret politiske officerer eller kommissærer, som skulle sikre, at de militære aktiviteter altid var underordnet oprørets langsigtede politiske målsætninger, men der var en klar organisatorisk opdeling efter funktionelle kriterier mellem den del af oprøret, som tog sig af propagandavirksomhed, politisk mobilisering og rekruttering og den ‘hårde’ side, der havde ansvaret for de militære aktioner. I nogle lande var den politiske komponent – partiet – tilladt; i andre ikke.²²

På det taktiske niveau var det klassiske oprør i meget vid udstrækning kendetegnet ved at være landbaseret. Størstedelen af magtudfordrernes aktiviteter var således henlagt til komplekst terræn uden for byerne – oftest i jungle- eller bjergområder. I oprørets første faser, hvor rebellerens militære kampkraft endnu var regeringsstyrkernes klart underlegen, og direkte væbnede konfrontationer derfor for enhver pris måtte undgås, var det af afgørende betydning, at organisationens virksomhed og opbygning forblev skjult for de nationale myndigheder. Og i 1950’ernes og 1960’ernes Malaya, Vietnam, Cuba og Algeriet var mulighederne for at etablere træningsfaciliteter og operere hemmeligt i landområderne endnu særdeles gunstige. *“Insurgents must hide to survive, and in classical era insurgencies in ‘colonial or independent under-developed territories’ concealment was better in rural areas.”*²³ Fra landet kunne guerillastykkerne så langsomt – og i takt med den styrkemæssige udbygning – nærme sig byerne. Landsbyerne skulle – med Maos ord – bruges til at omringe byerne.²⁴

Med undtagelse af oprørskampens sidste og konventionelle fase gjorde de klassiske rebeller sig endvidere store anstrengelser for ikke at møde fjenden i større regulære slag. Nålestiksoperationer, bagholdsangreb, sabotage og kortvarige offensiver

²¹ Mao Tse-Tung, 1961, 114, min oversættelse.

²² Mao Tse-Tung, 1961, 77ff; Galula, 1964, 44ff; Thompson, 1966, 28ff.

²³ Kilcullen, 2006, 120; se også Mao Tse-Tung, 1961, 68.

²⁴ Thompson, 1966, 30.

mod de fjendtlige styrkers 'bløde' punkter, der i bedste fald kunne fremprovokere overdrevne og upopulære reaktioner fra myndighedernes side, var blandt guerillakrigernes foretrukne redskaber. Flugt og tilbageslag var ikke forbundet med skam eller ansigtstab, men en særegen disciplin som enhver oprører, ifølge Mao, måtte mestre til perfektion.

De klassiske oprørere var karakteriserede ved at være let bevæbnede, ekstremt mobile, lokalkendte og i hovedreglen villige til at bytte territorium for tid. Kun når succes var praktisk talt uundgåelig, involverede rebellerne sig i åben kamp. Oprørsbevægelsens velorganiserede og udstrakte efterretningstjeneste leverede førsteklases informationer til de væbnede enheder, der dermed fik udstrakt mulighed for at overraske og ramme fjendes svage punkter. Samtidig gjorde rebellerne sig store anstrengelser for at nægte myndighederne oplysninger om egen gøren og laden. For Giap, Mao og Che Guevara var overlegenhed på det efterretningsmæssige område et helt nødvendigt middel i bestræbelserne på at gøre fjendens konventionelle overlegenhed irrelevant.²⁵

²⁵ Mao Tse-Tung, 1961, 22f; Che Guevara, 1968, 39-47; Rekkedal, 2006, 111ff.

Det irakiske oprør

Kun få uger efter at præsident George W. Bush den 1. maj 2003 ombord på det amerikanske krigsskib USS Abraham Lincoln erklærede krigen mod Saddam Husseins Irak for vundet, blev koalitionsstyrkerne for første gang angrebet af væbnede oprørsgrupper.²⁶ Allerede i dagene efter Baathregimets sammenbrud var store dele af Irak præget af kaos og plyndringer, men fra midten af maj blev en stadig større del af lovløsheden – først og fremmest i den såkaldte sunnitrekant – rettet mod de udenlandske styrker. Krigen efter krigen var skudt i gang. Endnu i foråret 2003 var angrebene imidlertid relativt dilettantiske og amatøragtige. Dårligt organiserede grupper af baathister og resterne af det tidligere regimes paramilitære styrke, Fedayeen Saddam, angreb koalitionsstyrkerne med håndvåben og granatkastere uden at forvolde megen skade. I reglen havde de vestlige styrker ingen problemer med at uskadeliggøre oprørerne, som ofte blev tilført betydelige tab.²⁷

Fra efteråret 2003 begyndte den væbnede opstand mod koalitionsstyrkerne at tilpasse sig den konventionelt overlegne fjende. Angrebene var i stigende grad koordinerede og veltilrettelagte og stadig flere af oprørernes aktioner bar umiskendeligt præg af at være anført af nogle af de tusindvis af professionelle soldater og officerer, der som en følge af opløsningen af de væbnede styrker i maj 2003 med et slag var blevet placeret i den allerede omfattende gruppe af arbejdsløse og utilfredse irakere.²⁸ Vestlige styrker og de nyuddannede irakiske sikkerhedsstyrker blev således i tiltagende omfang angrebet af oprørere med indgående kendskab til blandt andet brugen af mortargranater og vejsidebomber. Samtidig med at volden eskalerede i de sidste måneder af 2003 og oprørsgrupperne tog mere sofistikerede teknikker i brug, blev det også tydeligt, at de blodige aktioner ikke længere udelukkende blev udført af folk med tilknytning til det tidligere regime, men i stigende udstrækning blev gennemført af sunnimuslimer med rødder i radikale islamistiske miljøer. Den voksende brug af selvmordsbomber var et klart vidnesbyrd herom. Endelig blev en stor del af aktionerne mod koalitionsstyrkerne eksekveret af kriminelle og betalte håndlangere.

²⁶ Det følgende afsnit bygger på Hashim, 2006, 17-58; Cordesman, 2006b & 2006c, Hammes, 172-189; Ricks, 2006; Metz, 2007.

²⁷ Hashim, 2006, 159.

²⁸ Hashim, 2006, 191ff.

Mens sunnimuslimske oprørsgrupper af vidt forskellig observans dermed destabiliserede store dele af områderne vest og nord for Bagdad, blev koalitionsstyrkerne fra det tidlige forår 2004 konfronteret med en ny modstander. Syd og øst for den irakiske hovedstad – i blandt andet Kufa, Nasiriyah, al-Kut og Najaf – indledte Moqtada al-Sadr's shiamuslimske Mahdimilits således en omfattende offensiv i april 2004 og i løbet af kort tid mistede de irakiske sikkerhedsstyrker kontrollen med flere af de shiitiskdominerede byer i området. En meget stor del af det irakiske politi og de militære enheder nedlagde ganske enkelt våbnene og deserterede. Først efter hårde bykampe i foråret og forsommeren 2004 lykkedes det amerikanske styrker at generobre størstedelen af de oprørsplagede byer i syd. I Najaf fastholdt Mahdimilitsen imidlertid kontrollen helt frem til august, hvor irakiske sikkerhedsstyrker efter nye bykampe mellem amerikanske styrker og Mahdimilitsen overtog det sikkerhedsmæssige ansvar for byen.

Parallelt med, at koalitionsstyrkerne var engageret af shiitiske militsgrupper i det sydlige og østlige Irak, påbegyndte amerikanske styrker en offensiv for at genvinde Fallujah, der sammen med byerne Ramadi og Samarra i foråret 2004 var helt domineret af sunnimuslimske oprørere. Offensiven blev mødt med indædt modstand, men i løbet af to uger trængte amerikanske marineinfanterister efter blodige kampe en uheldig og mangehovedet alliance af baathister, nationalister og militante islamister i defensiven og underlagde sig broderparten af byen. Af frygt for at tilføre oprøret yderligere energi og opbakning på nationalt plan valgte de ansvarlige amerikanske beslutningstagere i Pentagon imidlertid, at afstå fra at erobre hele Fallujah, og i slutningen af april blev der indgået et kompromis mellem besættelsesmagten og oprørsstyrkerne. De amerikanske styrker trak sig tilbage, og oprørerne bevarede i realiteten kontrollen med byen. I løbet af forsommeren etablerede radikale og militante islamister sig som Fallujahs dominerende oprørsfraktion og i juni fungerede byen i alt væsentligt som en islamisk minirepublik. Først i efteråret 2004 – efter at roen var blevet nogenlunde genoprettet i de sydlige dele af landet – iværksatte amerikanske og irakiske styrker en ny offensiv i den voldsplagede sunnitrekant. Samarra blev indtaget i oktober og i begyndelsen af november blev fokus igen rettet mod Fallujah. Denne gang var den amerikanske ledelse fast besluttet på at indtage og holde byen og efter hårde kampe og massive bombninger flygtede flertallet af de overlevende oprørere til de omkringliggende byer.²⁹

²⁹ Metz, 2007, 41ff.

Mod slutningen af 2004 og i løbet af 2005 rettede den sunnidominerede oprørsbevægelse i stigende omfang de voldelige aktiviteter mod de irakiske sikkerhedsstyrker og den shiitiske civilbefolkning. Koalitionsstyrkerne blev fortsat udsat for daglige angreb, men de ekstremistiske sunnioprørere, der med stor sandsynlighed stod bag en tiltagende del af angrebene, forsøgte gennem hele 2005 at ramme de shiitiske irakere for at fremprovokere en voldelig reaktion og dermed undergrave den irakiske regerings kontrol og autoritet yderligere. På trods af, at den shiitiske del af befolkningen blev ramt af adskillige voldsomme angreb i løbet af 2005, lykkedes det indflydelsesrige gejstlige shiiter at moderere reaktionerne så meget, at den borgerkrig, som de militante sunnier søgte at udløse, blev undgået. Den primære konfrontation stod endnu i slutningen af 2005 mellem på den ene side de amerikansk ledede koalitionsstyrker og den nyvalgte irakiske regering og på den anden side sunnimuslimske oprørere.

Det forhold ændrede sig imidlertid afgørende i februar 2006, da en gruppe oprørere angreb og ødelagde den vigtige shiamuslimske moské, Askariya i Samarra (også kendt som Den Gyldne Moské). Relationerne mellem sunnier og shiiter var ganske vist anstrengte allerede inden ødelæggelsen af Askariyamoskéen, men angrebet virkede som en voldsom katalysator på den sekteriske konflikt. I løbet af få dage blev der dræbt mere end 1.000 civile irakere og omtrent 300 moskéer – både sunnitiske og shiitiske – blev udsat for angreb. En stor del af drabene på sunnimuslimerne blev gennemført af Moqtada al-Sadr's Mahdimilits.

I månederne efter det ødelæggende angreb på Den Gyldne Moské fortsatte den lav-intensive borgerkrigs-lignende konflikt mellem sunnitter og shiitter. Oprørsgrupperne fortsatte terroraktionerne mod den shiamuslimske del af befolkningen og shiitiske dødspatroljer og militser blev ved med at kidnappe og dræbe civile sunnier. Den oprindelige konflikt fik dermed en ny og dominerende hovedskillelinje, hvilket i et anseeligt omfang har vanskeliggjort mulighederne for at skabe ro og stabilitet i landet. Parallelt med, at konflikten muterede i retning af en sekterisk borgerkrig, ændrede det geografiske fokus sig imidlertid også. Endnu i anden halvdel af 2005 fandt de hårdeste kampe sted i Tal Afar og i Anbarprovinsen, men fra begyndelsen af 2006 fik Bagdad i stigende udstrækning karakter af at udgøre krigens omdrejningspunkt. Et fælles amerikansk-irakisk forsøg på at dæmpe konflikten og bryde voldsspiralen i Bagdad i august 2006 – *Operation Forward Together II* – fik langtfra den ønskede effekt og i begyndelsen af 2007 er det stadig den sekteriske og etniske vold, der ligger bag flest dødsfald i Irak.³⁰

³⁰ Baker & Hamilton, 2006, 11f; Metz, 2007, 54ff.

Samtidig med, at konflikten således har bevæget sig fra primært at være en oprørskrig mellem på den ene side de udenlandske styrker og den irakiske regering og på den anden side de sunnimuslimske oprørere til at være en – fortrinsvis – sekterisk strid mellem sunni- og shiamuslimer, har de irakiske gruppers syn på den amerikanske tilstedeværelse ligeledes skiftet karakter. Inden den sekteriske vold for alvor fik momentum i begyndelsen af 2006 var det først og fremmest shiamuslimerne, der betragtede de amerikanske styrker som et – om end ikke særligt velfungerende – værn mod sunnimuslimske angreb. I løbet af de seneste år er det i stigende udstrækning sunnimuslimerne, der har set den amerikansk ledede coalition som en nødvendig garanti mod en yderligere optrapning af de shiitiske militers voldelige aktiviteter. Hvor sunnierne således tabte mest som et resultat af regimeskiftet er det nu, den samme befolkningsgruppe, der står til at miste mest, hvis USA forlader Irak inden de irakiske sikkerhedsstyrker er i stand til at overtage ansvaret.

Irakkrigen og det klassiske oprør: lighederne

På et overordnet niveau har det irakiske oprør en række lighedstræk med de klassiske oprørskrige, der prægede midten af forrige århundrede. Det er disse fællesnævnerne, som giver næring til forestillingen om, at det irakiske og det klassiske oprør – uagtet de betydelige forskelle – trods alt tilhører en og samme type af konflikt.³¹ Den helt grundlæggende dynamik bag det kinesiske, vietnamesiske og filippinske oprør er således identisk med den basale logik, der driver det irakiske oprør. Oprørskrigen er ganske vist muteret i løbet af de seneste årtier, men i sin natur har konflikttypen ikke ændret sig.³²

Som det 20. århundredes revolutionære krige er den irakiske oprørskrig først og fremmest kendetegnet ved at være en konflikt mellem de eksisterende magthavere og en gruppe af militært set svagere magtudfordrere. Indpakningen er anderledes, men i et militært henseende er det stadig Davids kamp mod Goliat. Konsekvenserne af uligheden er da også på mange punkter de samme som i 1950'erne og 1960'erne. Tvunget af deres anseelige styrkemæssige underlegenhed iværksatte de irakiske oprørere således allerede i efteråret 2003 en guerillakrigslignende kampagne, der i stor udstrækning tog sigte mod at vende den irakiske befolkning mod koalitionslandene og – senere – de nye nationale ledere. De nye magthaveres legitimitet blev søgt undergravet med alle tænkelige midler. En målrettet og effektiv sabotagevirksomhed rettet mod genopbygningsindsatsen skulle hindre, at amerikanske og internationale bestræbelser udmøntede sig i en forbedret infrastruktur og højere levestandard, og terrorangreb på civile irakere skulle overbevise befolkningen om, at de nye magthavere ikke var i stand til sikre deres sikkerhed.³³ Kampagnen var – og er – i høj grad designet til at påvirke irakernes politiske verdensbillede og ikke den militære modstander. Helt fra oprørets begyndelse blev den irakiske befolknings politiske opbakning

³¹ For et velargumenteret forsøg på at beskrive den nuværende oprørskrig i Irak og det 20. århundredes klassiske oprørskrige som to eksempler på en og samme konflikttype se Hammes, 2004. Hammes hæfter etiketten *Fourth Generation Warfare (4GW)* på blandt andet de væbnede oprør i Irak, Afghanistan, Kina, Vietnam og El Salvador. For en nuanceret debat med adresse til forestillingen om *4GW* se *Contemporary Security Policy*, vol. 26, no. 2. For en skarp kritik af *4GW*-konceptet se Echevarria, 2005.

³² Metz & Millen, 2004, 1: "To simply extrapolate the ideas, strategies, doctrine, and operational concepts from several decades ago and apply them to 21st century insurgency is a recipe for ineffectiveness. Reconceptualization is needed for the U.S. military and other components of the government to confront the new variants of this old challenge and to distinguish insurgency's enduring characteristics from those undergoing change."

³³ Metz, 2003, 30 & 2007, 18ff; Hashim, 2006, 197f.

dermed et af konfliktens fundamentale tyngdepunkter. Med David Kilcullens formulering: “[In Iraq] *The people remain the prize.*”³⁴

Også på det operationelle og taktiske plan er der åbenbare lighedstræk mellem det nuværende irakiske og de klassiske oprør. Som de maoistiske rebeller i forrige århundrede opererer de irakiske oprørsgrupper i et komplekst terræn, der gør det uhyre vanskeligt for oprørsbekæmperne at identificere fjenden og som endvidere unddrager de siddende magthavere muligheden for at høste fordel af den konventionelle overlegenhed. Hvor revolutionære grupper i 1950'erne og 1960'erne først og fremmest anvendte vanskeligt tilgængeligt jungle- og bjergterræn som baseområde, der foretrækker irakiske oprørsgrupper nu at søge tilflugt og operere i den anonymiserende ‘urbane jungle’.³⁵

*“Although there have been attacks on isolated roads, the ACF [Anti-Coalition Forces, JR] primarily operate in dense urban areas that, due to lack of significant police or military presence, provide an ideal environment for their survival. The urban areas provide the necessities of life, intelligence, and concealment. By eliminating and threatening influential Iraqi leaders at the local level, the ACF ensure compliance from the local community. The urban terrain also restricts the use of U.S. firepower.”*³⁶

I begge tilfælde er der imidlertid tale om komplekst terræn, der i stor udstrækning ophæver værdien af overvældende ildkraft og avancerede teknologiske våbensystemer. Nøjagtig som deres vietnamesiske, kinesiske og algeriske forgængere drager også de irakiske oprørere således nytte af et indgående kendskab til lokale forhold i bestræbelserne på at undgå, at fjenden får mulighed for at gøre brug af sine primære styrker.³⁷

³⁴ Kilcullen, 2006, 117ff. Se også Hammes, 2004, 178.

³⁵ Oprøret i Algeriet (1954-1962) udgør i den sammenhæng en klar undtagelse. Det FLN-dominerede (Front de Libération Nationale) oprør havde i langt højere grad end størstedelen af periodens øvrige væbnede opstande rødder i byerne. Se f.eks. Merom, 2003, 83-151 og Galula, 1963. Den primære årsag til at de irakiske oprører foretrækker at operere og organisere sig i byerne er, at den irakiske geografi ikke byder på områder, der kan tjene som skjulested. “*The insurgents – Ba’thists and Islamists – recognize that they are fighting under conditions of immense geographic constraint and military inferiority. Both – but particularly the Islamists, because many of them have fought in other battlefields – recognize that Iraq’s terrain is quite inauspicious for the creation of internal sanctuaries in inhospitable or inaccessible areas.*” Hashim, 2006, 179.

³⁶ Hammes, 2004, 184.

³⁷ Metz & Millen, 2004; Hashim, 2006, 176-200.

En anden fællesnævner mellem det irakiske og det klassiske oprør på det taktiske niveau er brugen af '*hit and run*-angreb' og nålestiksoperationer. Kun undtagelsesvist træder de irakiske oprørere ud af anonymiteten og indlader sig i direkte konfrontation med de bedre udrustede irakiske sikkerhedsstyrker eller den amerikansk ledede koalition, men når de gør det, er det i reglen i form af ganske kortvarige operationer og bagholdsangreb – ofte i umiddelbar forlængelse af et terroranslag eller detonationen af en vejsidebombe. Oprørsbekæmperne står dermed overfor en uhyre flygtig fjende, der – i reglen – undgår modpartens styrker og som er villig til at afgive territorium for til gengæld at vinde tid. De irakiske oprørere gør ganske vist hyppigere brug af terror- og vejsidebombninger end broderparten af de klassiske oprørsbevægelser gjorde det, men guerillakrigens traditionelle '*hit and run*-taktik' har endnu en central placering i oprørernes værktøjskasse.

Sammenfattende er der på flere forskellige niveauer klare lighedspunkter mellem det klassiske og det irakiske oprør. Oprørskrigens – eller den asymmetriske konflikts – fundamentale politiske natur er således stort set uændret i det nye årtusinds første årti.³⁸ Samtidig er der betydelige lighedstræk for så vidt angår det operationelle og taktiske niveau. Det er imidlertid ikke ensbetydende med, at det irakiske oprør ikke adskiller sig fra 1950'ernes, 1960'ernes og 1970'ernes revolutionære opstande på væsentlige punkter.

³⁸ Gray, 2005, 229; Kilcullen, 2006, 125.

Irakkrigen og det klassiske oprør: forskelle

Blandt de absolut væsentligste forskelle mellem forrige århundredes oprørsbevægelser og det igangværende irakiske oprør er, at nutidens irakiske guerillakrigere, i kontrast til deres forgængere, har særdeles gunstige muligheder for at koble sig på og præge en globaliseret medie- og informationsstrøm. Den teknologidrevne globalisering af medie billedet har således på grundlæggende vis ændret oprørskrigens primære rammebetingelser. Medierne har ganske vist altid rapporteret fra verdens brændpunkter, men fremkomsten af digitale kameraer, mobiltelefoner, satellit-tv og internetbaseret kommunikation har ført til, at såvel vestlige som ikkevestlige tv-stationer og aviser har en hidtil uset adgang til dugfriskt billedmateriale fra slagmarken. Globaliseringseffekten har dermed tilvejebragt et verdensomspændende publikum – ikke mindst takket være oprørernes effektive og målrettede udnyttelse af den teknologiske udviklings let anvendelige frembringelser.

Effekten af de irakiske oprøreres forbedrede muligheder for at påvirke de udefrakommende magters befolkninger via et globaliseret medie billede er frem for alt, at de politiske perceptioner blandt vælgere og opinionsdannere i de intervenerende lande i større udstrækning end tidligere får karakter af at udgøre en af krigens helt centrale kamppladser. Sandsynligheden for at Irakkrigen bliver afgjort på hjemmefronten i de vestlige hovedstæder, er større end det var tilfældet for oprørskrigene i midten af det 20. århundrede.³⁹ Hvor størstedelen af de klassiske oprørskrige havde den lokale befolkning som konfliktens helt dominerende tyngdepunkt, er Irakkrigen således i højere grad præget af, at også de intervenerende landes befolkninger udgør et *center of gravity*. De irakiske oprøreres kampagne tager derfor ikke alene sigte mod at påvirke irakernes politiske verdensbillede, men er ligeledes designet til at vende blandt andet amerikanske, britiske, spanske og danske borgere mod en forlængelse af koalitionen engagement.⁴⁰ Irakkrigen er dermed i endnu højere udstrækning, end det var tilfældet i for eksempel Malaya og El Salvador, en konflikt, der

³⁹ Gil Merom har argumenteret overbevisende for, at også oprørskrigene i Algeriet (1954-1962) og Vietnam (1962-1973) i udstrakt grad blev afgjort som en følge af krigsmodstanden i de udefrakommende landes befolkninger. Merom, 2003. Merom betoner dog samtidig, at den mere omfattende mediedækning af det 21. århundredes oprørskrige øger sandsynligheden for, at borgere i de vestlige demokratier vil begrænse og indskrænke statens mulighed for at kæmpe og vinde oprørskrige. Merom, 2003, 250.

⁴⁰ Hammes skriver: "Recognizing that the strategic centers of gravity for the coalition members are their people's willingness to accept casualties, the ACT [Anti-Coalition Forces] exhibit a keen sense for projecting their message through the media. Further, they know that the real key to the coalition is the United States." Hammes, 2004, 178. Hammes beskriver endvidere hvordan de Al-Qaeda-relaterede oprørere i både Afghanistan og

udspilles på to hovedfronter. For oprørerne er succes ikke længere en funktion af lokal opbakning og legitimitet, men også et produkt af global og regional legitimitet samt evnen til at nægte *“energy and mobility to the enemy’s support base.”*⁴¹

En anden væsentlig forskel mellem det irakiske og de klassiske oprør er, at de irakiske oprørere i modsætning til de revolutionære guerillakrigere i blandt andet Kina, Malaya, Vietnam og Algeriet på ingen måde er bundet sammen af én samlende sag eller politisk og social vision for det, der skal træde i stedet for det eksisterende. Sunnitiske oprørere, udefrakommende fundamentalistiske og militante islamister samt shiitiske militsledere kan ganske vist godt nå til enighed om, at koalitionsstyrkerne skal bekæmpes og tvinges til at forlade landet, men så hører enigheden også op. Baathister og tidligere Saddamstøtter ønsker en genetablering af et sekulært og sunnidomineret styre; irakiske og udenlandske militante islamister kæmper for oprettelsen af en islamistisk stat – og på længere sigt et større og mere omfattende kalifat; og forskellige shiitiske militser og dødspatruljer arbejder for at marginalisere den sunnitiske indflydelse og gøre Irak til en shia-domineret stat. De irakiske oprørere udgør således ingen enhedsfront, der tåler sammenligning med for eksempel Viet Minh og Viet Cong i Vietnam, Malayan National Liberation Army i Malaya eller FLN i Algeriet. Der er i højere grad tale om et mangelhovedet uhyre.

I kontrast til forrige århundredes teoretiske doktriner for den revolutionære krig er det irakiske oprør således multilateralt, indeholdende mange diffuse og konkurrerende grupperinger. At oprøret er splittet er imidlertid både en styrke og en svaghed. For oprørsbekæmperne bliver det vanskeligere at identificere og engagere fjenden, men de mange fraktioner gør det samtidigt vanskeligt for oprørerne at iværksætte større og mere koordinerede kampagner som for eksempel Tet-offensiven i Vietnam.

De irakiske oprørere adskiller sig for det tredje fra de klassiske oprørsbevægelser ved at have adgang til løse netværk, som har evnen og midlerne til at gennemføre væbnede angreb på den udefrakommende fjendes hjemmebane. Den del af oprøret, der bekender sig til den militante islamiske fundamentalisme, er således en del af

Irak dygtigt udnytter den massive mediedækning, og de forbedrede muligheder for at påvirke de vestlige demokratiers befolkninger og beslutningstagere. *“Despite the fact that we had copies of al-Qaeda training manuals that explicitly direct their operatives to make this statement when captured [‘we were beaten while being held prisoner’], it was still presumed to be true by many in the media.”* Hammes, 2004, 219f.

⁴¹ Kilcullen, 2006, 121.

en større transnational organisme, som ikke alene kan påvirke de vestlige demokratier via en globaliseret medie- og informationskampagne, men som ligeledes er i stand til at bruge terror som middel i bestræbelserne på at vende de krigsførende landes befolkninger mod en forlængelse af krigsindsatsen. I modsætning til tidligere råder nutidens oprørere over, hvad oprørs- og COIN-eksperten Steven Metz har tildelt prædikatet en 'styrkeprojektionskapacitet'. De krigsførende nationer risikerer dermed at lide civile tab i konflikter, der har sit brændpunkt tusinder af kilometer fra det pågældende land. Som Metz advarer om i et studie af de læresætninger Irak-krigen giver anledning til: "*When the United States undertook counterinsurgency in Vietnam or El Salvador, there was little the rebels could do to strike directly at America. Today's insurgents, or at least, tomorrow's can.*"⁴²

Det bedste eksempel på, at den islamistiske del af det irakiske oprør har kapaciteten til at sætte direkte ind mod den politiske vilje hos besættelsesmagternes hjemlige befolkninger, er utvivlsomt terrorbombninger i Madrid umiddelbart inden det spanske parlamentsvalg i marts 2004. 191 civile mistede livet og 1700 blev såret. Bombemændene var ikke irakere (størstedelen var af marokkansk oprindelse), men angrebet havde en klar forbindelse til Spaniens deltagelse i Irakkrigen – og effekten udeblev ikke. Krigsmodstanderen José Luis Rodríguez Zapatero blev valgt som ny premierminister og den 28. april 2004 annoncerede Spanien officielt, at de sidste 260 spanske soldater i Irak ville blive trukket hjem.⁴³

Endelig – og for det fjerde – adskiller det irakiske oprør sig fra idealtypen 'det klassiske oprør' ved ikke at være præget af nogen form for fasetænkning. Mens Mao, Giap og Ho Chi Mihn alle planlagde og iværksatte oprørsaktiviteterne med udgangspunkt i en skabelon, der trinvist skulle generere først politisk opbakning og senere militær styrke, er de irakiske oprøreres indsats i høj grad karakteriseret ved fraværet af enhver form for langsigtet og sammenhængende strategisk planlægning. Intet tyder på, at de irakiske oprørsgrupper forbereder sig på – eller har planer om – et afgørende konventionelt slag om den politiske kontrol med landet. Blandt oprørerne hersker der ganske vist enighed om, at en amerikansk tilbagetrækning er et uomgængeligt delmål, men der eksisterer ingen artikulerede planer for den kampagne, der skal iværksættes, når – og hvis – det lykkes at befri Irak fra den udenlandske besættelsesmagt.

⁴² Metz, 2007, 78. Se også Metz & Millen, 2004, 13; Hammes, 2004, 143.

⁴³ Rasmussen, 2006, 83f.

At de irakiske oprørsgrupper anno 2007 ikke har adopteret en langsigtet maoistisk-inspireret fasedoktrin er i helt overvejende omfang betinget af to forhold. Den traditionelle fasetænkning er for det første vanskeliggjort af de meget divergerende strategiske mål, der præger den ekstremt fraktionsopdelte oprørsbevægelse. Er det ikke muligt at nå til enighed om, hvad der skal træde i stedet for det eksisterende, er det også umuligt at skabe konsensus om en fælles strategi. Hvilken gruppes langsigtede målsætning skal strategien tage sigte mod at realisere? Appliceringen af en fasedoktrin, der kulminerer i en afgørende konventionel kampagne, er for det andet fraværende i en irakisk kontekst, fordi den konventionelt militære asymmetri mellem de irakiske oprørere og deres modstandere er endnu større end i eksempelvis Kina og Vietnam. Det er umuligt at forestille sig at oprørerne nogensinde vil blive i stand til at udfordre de amerikanske styrker i et konventionelt slag og selv med koalitionsstyrkerne ude af Irak er det vanskeligt at se, hvordan den splittede oprørsbevægelse vil være i stand til at vinde den politiske magt med en konventionel militær kampagne – navnlig ikke uden massiv ekstern sponsorstøtte. Hvor den globale strategiske kontekst – bipolariteten – i ‘oprørskrigens gyldne periode’ gjorde det muligt for de revolutionære oprørere at sikre sig omfattende ekstern støtte er der grund til at tro, at stater, der af forskellige årsager sympatiserer med de irakiske oprørere, vil være betydeligt mere varsomme med at sponsorere grupper, der sætter sig op imod verdens eneste supermagt. Set i lyset af det klassiske oprørs faseperspektiv, er der intet, som tyder på, at det irakiske oprør når længere end til ‘den strategiske defensiv’.

Sammenfattende er der betydelige forskelle mellem på den ene side det oprør, som blandt andet amerikanske, britiske og danske soldater står overfor i Irak i dag og de oprørsgrupper, der i stor udstrækning prægede det 20. århundrede. Oprørskrigen er på mange punkter muteret siden Mao, Giap og Che Guevara. Blandt de væsentligste årsager til, at det irakiske oprør adskiller sig så markant fra det klassiske oprør er dels en række strategiske og teknologiske udviklingstendenser på det globale niveau og dels en række Irakspecifikke forhold, der gør det vanskeligt for oprørerne at etablere en enhedsfront. Spørgsmålet her er hvilke overordnede konsekvenser disse forskelle får med hensyn til mulighederne for at applicere de klassiske COIN-doktriner i Irak?

Implikationerne for COIN-aktiviteterne i Irak-indsatsen

En væsentlig følge af, at det nuværende irakiske oprør kun i et begrænset omfang har fællestræk med de klassiske oprørskrige, er, at oprørsbekæmperne i det 21. århundrede i langt større udstrækning end skildret i de klassiske COIN-doktriner bør fokusere på hjemmefronten. Vel spillede denne slagmark en central rolle under eksempelvis oprørskrigen i Algeriet og Vietnam, men betydningen af den nationale arena er tiltaget i takt med den mere intensive mediedækning af nutidens konflikter. Globaliseringen har – som beskrevet ovenfor – ændret oprørskrigens regelsæt. De politiske beslutningstagere har derfor god grund til at gøre sig betydelige anstrengelser for at sikre, at bestræbelserne på at neutralisere oprøret bliver opfattet som legitime og effektfulde i den hjemlige befolkning. Det stiller for det første større krav til politikernes håndtering af medierne end tidligere, som det også fremføres af Kilcullen: *“Political leaders’ involvement is entirely valid given the importance of home-front moral as a success factor in counter-insurgency. Educating these leaders, and proactively controlling ‘spin’ from incidents, is now central to the operational art in counter-insurgency.”*⁴⁴

Som en konsekvens af krigens medialisering bliver det for det andet endnu vigtigere, end blandt andre David Galula, Sir Robert Thompson og Bernard Fall gav udtryk for, at begrunde krigsindsatsen overfor indbyggerne i de nationer, der tager del i oprørsbekæmpelsen. Informationsoperationer (INFO OPS) får dermed en mere defensiv rolle end i andre konfliktformer. Betragter størstedelen af den hjemlige befolkning krigen som uretfærdig eller perspektivløs, vil tålmodigheden med engagementet hurtigt tørre ind, uanset hvor store anstrengelser man gør sig for at lave politisk spin og kontrollere medierne. Kampen om *‘hearts and minds’* skal derfor føres på to fronter. Som formuleret af Irak-eksperten Anthony Cordesman i spørgsmålet om det amerikanske engagement i Irak:

“Iraq shows that it is critical that an administration honestly prepares the American people, the Congress, and its allies for the real nature of the war to be fought. To do so, it must prepare them to sustain the expense and sacrifice through truth, not spin. There is only so much shallow spin that the American people or Congress will take. It isn’t a matter of a cynical media or a people who oppose the war; rubbish is rubbish. If the US ‘spins’ each day with over-

⁴⁴ Kilcullen, 2006, 118.

*optimistic statements and half-truths, it embarks on a process that will sooner or later deprive itself of credibility – both domestically and internationally.*⁴⁵

En anden betydningsfuld konsekvens af, at det irakiske oprør på væsentlige punkter adskiller sig fra det klassiske oprør, er, at de styrker, der indsættes for at pacificere oprørerne i dag, i endnu højere grad end tidligere skal være i stand til at sætte alle militære og civile aktiviteter ind i en mere omfattende strategisk kontekst. Den igangværende konflikts politiske dimension er af endnu større betydning end for 50 år siden og det er derfor afgørende, at selv militære styrker på det laveste taktiske niveau opfatter deres indsats som en del af en større politisk kamp. De potentielle politiske konsekvenser af en enhver aktion bør altid træde i forgrunden. For styrker, der er trænet til at udkæmpe konventionelle krige, hvor ildkraft og tempo i reglen er udslagsgivende faktorer, stiller den irakiske oprørskrig således krav om et ændret *'mind-set'*. Ikke bare på officersniveau, men også i bunden af det militære hierarki. En militær aktion, der anskuet i et isoleret taktisk perspektiv giver god ræson, kan få dramatiske strategiske konsekvenser, hvis indsatsen optages på video og offentliggøres på internettet. Enhver soldat involveret i oprørsbekæmpelse bør derfor – med COIN-eksperten General David Petraeus' ord – konstant stille sig selv spørgsmålet: *"Will this operation take more bad guys off the street than it creates by the way it is conducted?"*⁴⁶

⁴⁵ Cordesman, 2007, xxvi.

⁴⁶ The Guardian, 7. januar 2007.

Konklusion

I bestræbelserne på at skabe stabilitet og sikkerhed i Irak og Afghanistan er Vestens militære analytikere i tiltagende omfang begyndt at genopdage 1960'ernes og 1970'ernes omfangsrige COIN-litteratur. Samtidig bliver den civile og militære indsats i de oprørsplagede lande i stigende omfang udformet med afsæt i de klassiske COIN-doktriner. Spørgsmålet, som denne rapport har behandlet, er i hvilken udstrækning 'det klassiske oprør', der dannede baggrund for udviklingen af de klassiske COIN-lektier, har fællestræk med det aktuelle irakiske oprør. Adskiller det irakiske oprør sig på væsentlige punkter fra oprørsbevægelserne i Kina, Malaya, Vietnam og Algeriet er det langt fra givet, at det er hensigtsmæssigt at applicere det 20. århundredes konventionelle indsigter i en nutidig kontekst. "One size may not fit all"!

Sammenligningen af de irakiske oprørere med deres revolutionære forgængere afslørede, at der trods åbenbare lighedstræk eksisterer en række ganske betydelige forskelle. Som konflikttype er oprørskrigen tilsyneladende muteret. For det første har den teknologidrevne globalisering af mediebilledet ført til, at vor tids oprørere har langt bedre muligheder for at formidle billedmateriale og informationer fra 'fronten' og dermed påvirke ikke blot de politiske perceptioner i lokalområdet, men også i befolkningerne i de udefrakommende stater. Oprørsbekæmpernes hjemlige front har dermed fået endnu større betydning end i forrige århundrede og konfliktens politiske dimension er samtidig blevet endnu vigtigere. De irakiske oprørere adskiller sig for det andet fra 'det klassiske oprør' ved ikke at være bundet sammen af én samlende politisk/ideologisk sag eller forestilling om det, der skal træde i stedet for det eksisterende. Den 'negative' vision om at blive koalitionsparterne kvit er det eneste, der forener. Splittelsen på det ideologiske og politiske plan er samtidig tydeligt afspejlet i oprørets organisatoriske struktur, der – i modsætning til 'det klassiske oprør' – er netværksbaseret og ikkehierarkisk.

Ambitionen med rapporten har ikke været at udlede policyimplikationer af de identificerede forskelle mellem det irakiske og 'det klassiske oprør'. Det synes imidlertid indlysende, at oprørsbekæmperne i Irak for det første bør være mere fokuseret på den hjemlige front end påpeget af forrige århundredes COIN-teoretikere. For de vestlige demokratier er befolkningen i højere grad end tidligere et '*center of gravity*'. Succes i oprørskrige som i Irak forudsætter desuden militære styrker, der formår at tænke alle militære aktioner ind i en overordnet strategisk ramme. Den irakiske

oprørskrig har i stor udstrækning karakter af at være et politisk og militært teater med et globalt publikum. Selv mindre fejltrin begået i bunden af det militære hierarki kan derfor få langtrækkende strategiske konsekvenser.

Litteratur

- Baker, James A. & Lee H. Hamilton (2006), *The Iraq Study Group Report. The Way Forward – A New Approach*, New York: Vintage Books.
- Becket, Ian F.W. (2005) *Insurgency in Iraq: An Historical Perspective*, Carlisle, PA: The Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College.
- Che Guevara, Ernesto (1968) *Gerilja*, Oslo: Pax Forlag.
- Clausewitz, Carl von (1993) *On War*, edited and translated by Michael Howard and Peter Paret, London: Everyman's Library.
- Clutterbuck, Richard (1965) *The Long, Long War: The Emergency in Malaya 1948-1960*, London: Cassel.
- Contemporary Security Policy (2005), *Symposium: Debating Fourth-Generation Warfare*, vol. 26, no. 2.
- Cordesman, Anthony (2006a) 'Winning in Afghanistan: How to Face the Rising Threat', Washington DC: Center for Strategic and International Studies, http://www.csis.org/media/csis/pubs/061212_afghanistan.pdf.
- Cordesman, Anthony (2006b) 'Iraq's Evolving Insurgency and the Risk of Civil War', Washington DC: Center for Strategic and International Studies, http://www.csis.org/media/csis/pubs/060622_insurgency.pdf.
- Cordesman, Anthony (2006c) 'The Iraq War and Lesson for Counterinsurgency' Washington DC: Center for Strategic and International Studies,
- Cordesman, Anthony (2007) 'Iraq's Evolving Insurgency and the Risk of Civil War' Washington DC: Center for Strategic and International Studies.
- Cronin, Audrey K. (2006) 'Cyber-Mobilization: The New Levée en Masse', *Parameters*, Summer.
- Department of Defence (2006) 'Measuring Stability and Security in Iraq', *Report to Congress* (November), Washington DC: Department of Defence, <http://www.defenselink.mil/pubs/pdfs/9010Quarterly-Report-20061216.pdf>.
- Echevarria II, Antulio J. (2005) *Fourth-Generation War and other Myths*, Carlisle, PA: The Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College. http://www.csis.org/media/csis/pubs/060316_iraqctlessons.pdf.
- Fall, Bernard (1967) *The Two Viet-Nams: A Political and Military Analysis*, Second Revised Edition, London: Pall Mall Press.
- Galula, David (1963) *Pacification in Algeria, 1956-1958*, Santa Monica, CA: RAND Corporation.
- Galula, David (1964) *Counter-insurgency Warfare: Theory and Practice*, London: Pall Mall Press.

- Giddens, Anthony (1993) *Sociology* (second edition), Cambridge: Polity Press.
- Gray, Colin (2005) *Another Bloody Century. Future Warfare*, London: Weidenfeld & Nicolson.
- Gurr, Ted Robert (1970) *Why Men Rebel*, Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Hammes, Thomas X. (2004) *The Sling and the Stone: On War in the 21st Century*, St. Paul, MN: Zenith Press.
- Hashim, Ahmed S. (2006) *Insurgency and Counter-insurgency in Iraq*, London: Hurst & Company.
- Headquarters – Department of the Army (2006) *FM 3-24: Counterinsurgency*, Washington DC: Headquarters – Department of the Army, <http://usacac.army.mil/cac/repository/materials/coin-fm3-24.pdf>.
- Hoffman, Bruce (2006) ‘Insurgency and Counterinsurgency in Iraq’, *Studies in Conflict and Terrorism*, 29:103-121.
- Kilcullen, David (2006) ‘Counter-insurgency Redux’, *Survival*, vol. 48, no. 4.
- Kitson, Frank (1971) *Low Intensity Operation: Subversion, Insurgency and Peace-keeping*, London: Faber & Faber.
- Kitson, Frank (1977) *Bunch of Five*, London: Faber and Faber.
- Krepinevich, Andrew F. (2005) ‘How to Wing in Iraq’, *Foreign Affairs*, vol. 84, issue 5, pp. 87-104.
- Mao Tse-Tung (1961) *On Guerrilla Warfare*, translated by Samuel B. Griffith, Chicago: University of Illinois Press.
- Merom, Gil (2003) *How Democracies Lose Small Wars. State, Society, and Failures of France in Algeria, Israel in Lebanon, and the United States in Vietnam*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Metz, Steven (2003) “Insurgency and Counterinsurgency in Iraq”, *The Washington Quarterly*, vol. 27, no. 1, pp. 25-36.
- Metz, Steven (2007) *Learning from Iraq: Counterinsurgency in American Strategy*, Carlisle, PA: The Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College.
- Metz, Steven & Raymond Millen (2004) *Insurgency and Counterinsurgency in the 21st Century: Reconceptualizing Threat and Response*, Carlisle, PA: The Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College.
- O’Hanlon, Michael & Nina Kamp, ‘The Iraq Index: Tracking Variables of Reconstruction & Security in Post-Saddam Iraq’, Washington DC: The Brookings Institution, <http://www.brookings.edu/fp/saban/iraq/index.pdf>.
- Pelli, Frank (1990) “Insurgency, Counterinsurgency, and the Marines in Vietnam,” unpublished paper, Quantico, Va.: USMC Command and Staff College.

- Pustay, John S. (1965) *Counterinsurgency Warfare*, New York: The Free Press.
- Rasmussen, Mikkel Vedby (2006) *The Risk Society at War. Terror, Technology and Strategy in the Twenty-First Century*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Record, Jeffrey & W. Andrew Terrill (2004) *Iraq and Vietnam: Differences, Similarities and Insights*, Carlisle, PA: The Strategic Studies Institute of the U.S. Army War College.
- Rekkedal, Nils Marius (2004) *Opprør, opprørsbekjempning og terrorisme. Trekk ved den internasjonale utviklingen*, Stockholm: Försvarshögskolan.
- Rekkedal, Nils Marius (2006) *Insurgency and Counter-Insurgency*, Stockholm: National Defence College.
- Ricks, Thomas E. (2006) *Fiasco: The American Military Adventure in Iraq*, New York: The Penguin Group.
- Ricks, Thomas E. (2007) "Officers with PhDs Advising War Effort", *Washington Post*, February 5.
- Ringsmose, Jens (2006) "Antiguerillakrig i det 21. århundrede", i Bertel Heurlin & Sten Rynning (red.), *Det 21. århundredes trusler*, København: DIIS, pp. 121-133.
- Smith, Simon C. (2004) "General Templer and Counter-Insurgency in Malaya: Hearts and Minds, Intelligence, and Propaganda", *Intelligence and National Security*, vol. 16, no. 3.
- Taber, Robert (1971) *The War of the Flea. A Study of Guerilla Warfare: Theory and Practice*, London: Paladin.
- Thompson, Sir Robert (1966) *Defeating Communist Insurgency: Experiences from Malaya and Vietnam*, Frederick A. Praeger.
- Trinquier, Roger (1964) *Modern Warfare: A French View of Counterinsurgency*, with and introduction by Bernard Fall, New York: Frederick A. Praeger.

DIIS's Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier

Denne publikation indgår i de Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier. Projektet, der er finansieret af Forsvarsministeriet, blev påbegyndt i 2000 og løber frem til 2009.

Forskning og formidling indenfor De Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier er inddelt i seks hovedområder: Globale sikkerhedsforhold og FN, Det transatlantiske forhold og NATO, Europæiske sikkerhedsforhold og EU, Dansk forsvars- og sikkerhedspolitik, Militær magt, krisestyring og operationer, og endelig Nye trusler, terror og spredning af masseødelæggelsesvåben.

Forskningsopgaver formuleres i samarbejde med Forsvarsministeriet. Forskningen og konklusionerne af denne er uafhængige, og afspejler hverken de involverede ministeriers synspunkter eller en officiel DIIS-holdning til det givne spørgsmål.

Resultaterne af de Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier tager mange former – fra 'research briefs' til artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter – for at leve op til vores mål om at foretage forskning af høj kvalitet og formidle denne til offentligheden.

Fagligt panel

Christopher Coker, Professor of International Relations, London School of Economics and Political Science

Heather Grabbe, Advisor to the EU Commissioner for Enlargement

Lene Hansen, lektor, Københavns Universitet

Peter Viggo Jakobsen, lektor, Københavns Universitet

Knud Erik Jørgensen, Jean Monnet Professor, Aarhus Universitet

Ole Kværnø, Chef, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Theo Farrell, Reader in War in the Modern World, Department of War Studies at King's College London

Iver Neumann, forskningsprofessor, NUPI

Mehdi Mozaffari, professor, Aarhus Universitet

Robert C. Nurick, Director, Carnegie Endowment for International Peace, Moscow

Mikkel Vedby Rasmussen, direktør, Dansk Institut for Militære Studier

Sten Rynning, lektor, Syddansk Universitet

Terry Terriff, Senior Lecturer and Director of the Graduate School of Political
Science and International Studies, University of Birmingham
Ståle Ulriksen, vicedirektør og leder af FN-programmet, NUPI
Michael C. Williams, Professor, University of Wales at Aberystwyth